

TÜRKİYE’DE 2020-2025 YILLARI ARASINDA EĞİTİM ÖĞRETİM ALANINDA YAPILAN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ

Dursun Büşra

PhD Student, GAZİ Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Orcid: 0000-0002-0266-7488, email: busra_dursun92@hotmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma konusunda yapılan tez çalışmalarının incelenmesidir. Araştırmada YÖK ulusal tez sisteminden elde edilen 60 lisansüstü çalışma incelenmiş olup; bu çalışmalar içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre, lisansüstü çalışmaların yapıldığı yılların dağılımı incelendiğinde en fazla 2024 yılında çalışma gerçekleştirildiği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmaların türüne bakıldığında ise en fazla yüksek lisans tez çalışmasının yapıldığı dikkat çekmektedir. Lisansüstü çalışmaların yapıldığı üniversitelerin dağılımları incelendiğinde ise sırasıyla en fazla Gazi Üniversitesi, Fırat Üniversitesi ve Mersin Üniversitesi öne çıkmaktadır. Çalışmaların araştırma yöntemleri incelendiğinde ise çoğunlukla nitel yöntemle yürütülmüş olduğu görülmektedir. Bununla birlikte karma ve nicel çalışmaların da önemli ölçüde kullanıldığı görülmektedir. Çalışmalar katılımcı/çalışma gruplarına göre incelendiğinde ise genellikle ortaokul öğrencileri, öğretmenler ve öğretmen adayları üzerinde yoğunlaşmaktadır. Yine bu kapsamda doküman analizinde de bir yoğunluk olduğu gözlenmiştir. Araştırma sonucuna göre, Türkiye’de 2020’den 2025 yılına kadar çalışmalarda bir artış olduğu fakat doktora düzeyindeki çalışmaların sınırlı düzeyde olduğu ve bu kapsamda doktora düzeyindeki çalışmalara ihtiyaç olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle nitel çalışmaların tercih edilmesi ve bu kapsamda da dokümanların sıklıkla kullanılması sürdürülebilir kalkınma kapsamının derinlemesine çalışıldığını ve bireysel algı ve deneyimlerin kapsamlı bir biçimde ele alındığını göstermektedir. Gelecek çalışmalarda farklı örneklem gruplarıyla, farklı alanlarda ve nicel yöntemlerin daha fazla kullanılacağı çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: sürdürülebilir kalkınma, eğitim, nitel araştırma, araştırma katılımcıları, karma yöntemler

Corr. Author

Received 19 December 2025. Accepted 30 December 2025.

Dursun B., e-mail: busra_dursun92@hotmail.com

<i>For citation:</i>	Dursun B.(2025). An Examination of Sustainable Development Initiatives in the Field of Education in Turkey Between 2020 and 2025. <i>Ilm</i> 46(4).65-87.
----------------------	---

Giriş

İçinde bulunduğumuz dünyada çevresel, ekonomik ve sosyal problemlerin gittikçe artması, sürdürülebilir kalkınma kavramına olan ilgili ve önemi artırmaktadır. Doğal kaynakların korunmasından ekonomik refaha kadar geniş bir kapsamda etkisi bulunan bu kavram sadece içinde bulunduğumuz dünyada ve zaman dilimi için değil aynı zamanda gelecek kuşakların ihtiyaçlarının gözetilmesi bakımında da dikkatleri üzerine çekmektedir. Bu doğrultuda bireylerin eğitim sistemi ile sürdürülebilir kalkınma anlayışına yönelik olarak bilgi, beceri ve tutum ile donatılması ve eğitim süreci içerisinde dönüştürülmesi kaçınılmaz bir hal almaktadır. Bu süreçte bir dönüşüm aracı olan eğitim, sürdürülebilir kalkınmanın merkezi noktasında yer almaktadır. Öncelikle eğitim sisteminin sürdürülebilir kalkınma üzerine kurulması, ardından öğretmenlerin sürdürülebilir kalkınma bilgi ve becerilerinin kazanması ve tüm bu bileşenlerden de öğrencilerin dolayısıyla toplumun farkındalık geliştirerek sorumluluk kazanmasında kritik bir rol üstlenmektedir (De Villiers, vd., 2021). Bu bağlamda sosyal, çevresel ve ekonomik boyuta sahip sürdürülebilir kalkınma kavramı, Birleşmiş Milletler tarafından uluslararası düzeye taşınmıştır. Sürdürülebilir kalkınma kavramının bu denli uluslararası düzeye taşınması, bu kapsamda sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin belirlenmesine ve bu hedefler kapsamında araştırmalar yapılmasına yol açmıştır (Sachs, vd., 2024). Türkiye de son yıllarda Birleşmiş Milletler tarafından yayınlanan sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik ülke değerlendirme ve izleme raporlarını titizlikle takip etmektedir. Değerlendirme ve izleme çalışmaları sonucunda sürdürülebilir kalkınma ve eğitim ilişkisi vurgulanmakta ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesinde eğitimin kritik rolü vurgulanmaktadır. Akademik alanda da lisansüstü çalışmaların gerçekleştirildiği görülmektedir (Dündar ve Biçer, 2024). Ülkemizde yüksek lisans ve doktora düzeyinde yürütülen bu çalışmalar; farklı eğitim kademeleri, veri toplama araçları, farklı örneklem grupları ve araştırma yöntemleri üzerinden gerçekleştirilmektedir. Sürdürülebilir kalkınma konusunu ele alan bu çalışmalar bu alanda akademik ilginin arttığını göstermektedir.

Ancak alanyazında, bu çalışmaların bütüncül bir bakış açısıyla incelendiği, yöntemsel ve içeriksel özelliklerinin sistematik biçimde ortaya konduğu sınırlı sayıda araştırma bulunmaktadır. Lisansüstü çalışmaların yıllara

göre dağılımı, türleri, hazırlandıkları üniversiteler, danışman unvanları, kullanılan araştırma yöntemleri, çalışma grupları ve veri toplama araçları açısından analiz edilmesi; alanın gelişim sürecini ortaya koymak, mevcut eğilimleri belirlemek ve gelecekte yapılacak araştırmalara yön vermek açısından önem taşımaktadır. Bu doğrultuda bu araştırmanın amacı Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma lisansüstü çalışmalarını çeşitli değişkenlere göre incelemektir. Araştırmada bu genel amaç kapsamında; lisansüstü çalışmaların yıllara göre dağılımı, türleri, hazırlandıkları üniversiteler, danışman unvanları, araştırma yöntemleri, katılımcı/çalışma grupları ve kullanılan veri toplama araçlarına göre dağılımları belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulguların, sürdürülebilir kalkınma eğitimi alanında yapılacak yeni çalışmalara yol gösterici nitelik taşıması beklenmektedir.

Araştırma amacına yönelik olarak aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma lisansüstü çalışmaların yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma türlerine göre dağılımı nasıldır?
3. Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma hazırlandığı üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
4. Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma lisansüstü çalışmaların danışman unvanlarına göre dağılımı nasıldır?
5. Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma lisansüstü çalışmaların araştırma yöntemlerine göre dağılımı nasıldır?
6. Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma lisansüstü çalışmaların katılımcılarına/çalışma gruplarına göre dağılımı nasıldır?

Yöntem

Araştırmanın modeli. Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma lisansüstü çalışmasında nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. Nitel araştırma, sosyal olayları, bireylerin deneyimlerini, anlamlarını ve bu deneyimlerin bağlamını derinlemesine anlamaya yönelik bir araştırma yaklaşımıdır (Asmawi ve Alam, 2024).

Verilerin Toplanması. Bu çalışmada kullanılan veriler sürdürülebilir kalkınma ile ilgili eğitim öğretim alanında YÖK ulusal tez sistemi veri tabanında 2020-2025 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezlerden elde edilmiştir. Çalışmada veri toplama yöntemi olarak doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. İlk olarak veriler lisansüstü çalışmaların yer aldığı YÖK Ulusal Tez Sistemi’nden eğitim öğretim alanında yapılmasına göre sınıflandırılarak alınmıştır. Bu süreçte toplam 60 lisansüstü çalışması incelenmiştir.

Verilerin Analizi. Bu çalışmadaki Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında sürdürülebilir kalkınma ile ilgili eğitim öğretim alanında yapılan lisansüstü çalışmalar incelenmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. İçerik analizi, nitel araştırmalarda elde edilen verilerin daha derinlemesine incelenmesini sağlamak amacıyla kullanılır (Yıldırım ve Şimşek, 2021).

Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde araştırmada sorularından elde edilen bulgular sunulmuş ve elde edilen bulgular tablolar halinde gösterilmiştir.

1. Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma lisansüstü çalışmaların yıllara göre dağılımı

Sürdürülebilir kalkınmayla ilgili eğitim öğretim alanında yapılan lisansüstü çalışmaların yıllara göre dağılımlarına ilişkin bulgular Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Lisansüstü çalışmaların yıllara göre dağılımları

Yıl	Yüksek Lisans Frekans(f)	Doktora Frekans(f)	Toplam
2020	4	-	4
2021	4	2	6

2022	4	1	5
2023	8	1	9
2024	17	4	21
2025	12	3	15
Toplam			60

Tablo 1 incelendiğinde 2020-2025 yılları arasında sürdürülebilir kalkınmayla ilgili eğitim öğretim alanında yapılan tezler incelendiğinde en fazla çalışmanın 2024 yılında yapıldığı görülmektedir. En az lisansüstü çalışmanın yapıldığı tarih ise 4 çalışma ile 2020 yılı olmuştur. Son beş yıl içerisindeki lisansüstü çalışmalar incelendiğinde 2025 yılı hariç diğer yıllarda yapılan çalışmalarda bir artış olduğu görülmektedir.

2. Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma lisansüstü çalışmaların türlerine göre dağılımı

Sürdürülebilir kalkınmayla ilgili eğitim öğretim alanında yapılan lisansüstü çalışmaların türüne göre dağılımlarına ilişkin bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Lisansüstü çalışmaların türüne göre dağılımları

Tez Türü	Frekans(f)	Yüzde (%)
Yüksek Lisans	49	%82
Doktora	11	%18
Toplam	60	%100

Tablo 2’ çalışmaların türlerine göre dağılımına ilişkin bulgular incelendiğinde; en fazla çalışmanın 49 teze yüksek lisansta olduğu; doktora tez sayısının ise 11 olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

3. Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma lisansüstü çalışmaların hazırlandığı üniversitelere göre dağılımı

Sürdürülebilir kalkınmayla ilgili eğitim öğretim alanında yapılan lisansüstü çalışmaların hazırlandığı üniversitelere göre dağılımlarına ilişkin bulgular Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Lisansüstü çalışmaların hazırlandığı üniversitelere göre dağılımları

Üniversite Adı	Frekans(f)	Üniversite Adı	Frekans(f)
Fırat Üni.	4	Maltepe Üni.	1
Pamukkale Üni.	2	Kastamonu Üni.	2
Mersin Üni.	3	Aksaray Üni.	1
İbrahim Çeçen Üni.	2	Ankara Üni.	1
Akdeniz Üni.	2	Trabzon Üni.	1
Hacettepe Üni.	3	Yıldız Teknik Üni.	1
Recep Tayyip Erdoğan Üni.	1	Karamanoğlu Mehmetbey Üni.	1
Uludağ Üni.	3	Marmara Üni.	2
Bartın Üni.	1	Bahçeşehir Üni.	1
Atatürk Üni.	1	Ondokuz Mayıs Üni.	2
Ahi Evran Üni.	1	Artuklu Üni.	1
Bilkent Üni.	1	Erciyes Üni.	3
Anadolu Üni.	1	Onsekiz Mart Üni.	1
Sütçü İmam Üni.	1	Necmettin Erbakan Üni.	2
Gazi Üni.	5	Sakarya Üni.	1
ODTÜ Üni.	1	Abant İzzet Baysal Üni.	1
Ufuk Üni.	1	Boğaziçi Üni.	1
Gaziosmanpaşa Üni.	1	Giresun Üni.	1
		Afyon Kocatepe Üni.	2
Toplam			60

Tablo 3'te lisansüstü çalışmaların gerçekleştirildiği üniversitelere göre dağılımına ilişkin bulgular incelendiğinde; en fazla çalışmanın 5 çalışma ile Gazi Üniversitesi'nde yer aldığı görülmektedir. Fırat Üniversitesi 4 çalışma ile;

Mersin, Hacettepe, Uludağ ve Erciyes Üniversiteleri de 3'er çalışma ile dikkat ekmeektedir.

4. Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma lisansüstü çalışmaların danışman unvanlarına göre dağılımı

Sürdürülebilir kalkınmayla ilgili eğitim öğretim alanında yapılan lisansüstü çalışmaların danışman unvanına göre dağılımlarına ilişkin bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Lisansüstü çalışmaların danışman unvanlarına göre dağılımları

Danışman Unvanı	Lisansüstü Tezler Frekans(f)
Prof.Dr.	25
Doç.Dr.	29
Dr.	6
Toplam	60

Tablo 4’te lisansüstü çalışmaların 25 tanesinin danışmanlarının Profesör doktor; 29 tanesinin doçent doktor; 6 tanesinin de Doktor öğretim üyesi olduğu görülmektedir. Lisansüstü çalışmaları yürütmekte en çok doçent doktorların yer aldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

5. Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma lisansüstü çalışmaların araştırma yöntemlerine göre dağılımı

Sürdürülebilir kalkınmayla ilgili eğitim öğretim alanında yapılan lisansüstü çalışmaların araştırma yöntemlerine göre dağılımlarına ilişkin bulgular Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Lisansüstü çalışmaların araştırma yöntemlerine göre dağılımları

Yöntem	Frekans(f)	Yüzde (%)
Nitel	27	%45
Nicel	16	%27

Karma	17	%28
Toplam	60	%100

Tablo 5'te lisansüstü çalışmalarda kullanılan araştırma yöntemlerine ilişkin bulgular incelendiğinde; 27 nitel; 16 nicel ve 17 karma araştırma yöntemi ile araştırmanın hazırlandığı görülmektedir. Buna göre bulgular incelendiğinde nicel ve karma çalışmaların neredeyse eşit olduğu; en fazla kullanılan araştırma yönteminin ise nitel yöntem olduğu görülmektedir.

6. Türkiye’de 2020-2025 yılları arasında eğitim öğretim alanında yapılan sürdürülebilir kalkınma lisansüstü çalışmaların örneklemeleri/katılımcıları/çalışma grupları

Sürdürülebilir kalkınmayla ilgili eğitim öğretim alanında yapılan lisansüstü çalışmaların katılımcılarına/çalışma gruplarına göre dağılımlarına ilişkin bulgular Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Lisansüstü çalışmaların katılımcılarına/çalışma gruplarına göre dağılımları

Katılımcılarına/Çalışma Grupları	Frekans(f)
Öğretmenler	11
İlkokul öğrencileri	1
Ortaokul öğrencileri	13
Üniversite öğrencileri	1
Öğretmen adayları	11
Akademisyenler	2
Dokümanlar	17
Lise öğrencileri	4
Toplam	60

Tablo 7 incelendiğinde, Lisansüstü çalışmaların katılımcılarına/çalışma gruplarına göre bulgular incelendiğinde; çalışmaları en azla dokümanlar; arkasından da ortaokul öğrencileri ile gerçekleştirildiği görülmektedir.

Öğretmenler ve öğretmen adayları ile gerçekleştirilen çalışmaların da diğer çalışmalara kıyasla daha fazla olduğu görülmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada, Türkiye’de 2020–2025 yılları arasında eğitim-öğretim alanında sürdürülebilir kalkınma ile ilgili lisansüstü tezler çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Elde edilen bulgular; alandaki eğilimlerin, araştırma yöntemlerinin ve katılımcı dağılımlarının anlaşılmasına katkı sağlamaktadır. Araştırma bulgularına göre sürdürülebilir kalkınma ile ilgili lisansüstü çalışmaların yıllara göre dağılımında belirgin bir artış eğilimi olduğu görülmüştür. Özellikle 2024 yılında maksimum sayıda çalışmanın yer alması, bu alana yönelik akademik ilginin son yıllarda ciddi biçimde arttığını göstermektedir. Bu durum, sürdürülebilir kalkınmanın 21. yüzyıl eğitim politikalarındaki öncelikli konular arasında yer almasıyla tutarlıdır (Tilbury, 2019; Filho, 2020). Çalışmaların türlerine göre dağılımı değerlendirildiğinde, yüksek lisans çalışmalarının doktora tezlerine göre oldukça fazla olduğu görülmüştür. Bu sonuç, özellikle genç araştırmacıların sürdürülebilir kalkınma eğitimi alanında tez çalışması yapma eğiliminin yüksek olduğunu göstermektedir. Ancak doktora düzeyindeki sınırlı sayının, alanın derinlemesine kavramsal ve kuramsal çalışmalar açısından hâlen gelişim içinde olduğunu göstermesi bakımından dikkat çekicidir (Bramwell et al., 2021). Üniversitelere göre dağılım analiz edildiğinde, Gazi, Fırat, Mersin, Hacettepe ve Uludağ gibi üniversitelerde daha fazla sayıda sürdürülebilir kalkınma ile ilgili lisansüstü tez bulunduğu belirlenmiştir. Bu tablo, sürdürülebilir kalkınma eğitimine akademik ilginin farklı üniversitelerde giderek yaygınlaştığını göstermektedir. Benzer biçimde, küresel ölçekte farklı üniversitelerin sürdürülebilirlik eğitimine odaklandığı çalışmalar raporlanmıştır (Wright, 2021; Barth et al., 2023). Danışman unvanlarına göre dağılımda doçent doktor ve profesör doktorların daha etkin olduğu görülmüştür. Bu durum, sürdürülebilir kalkınma konusunun deneyimli akademisyenlerce yönlendirildiğini ve alana ilişkin mentorluk kapasitesinin güçlü olduğunu göstermektedir. Mevcut literatürde de sürdürülebilir kalkınma eğitiminde akademik liderliğin önemine vurgu yapılmaktadır (Sterling, 2022). Araştırma yöntemlerine göre dağılım incelendiğinde, nitel yöntemlerin en yaygın olarak kullanıldığı, karma ve nicel yöntemlerin ise sırasıyla geldiği belirlenmiştir. Nitel yöntemlerin ağırlıkta olması, sürdürülebilir kalkınma çalışmalarında bireysel algıların, deneyimlerin ve bağlamsal faktörlerin kapsamlı biçimde ele alınmasına işaret etmektedir. Bu bulgu, eğitimde sürdürülebilirlik araştırmalarında nitel yaklaşımların önemli rolü

olduğunu öne süren çalışmayla tutarlıdır (Flick, 2022; Given, 2023). Karma yöntemlerin de belirgin oranda yer alması, araştırmacıların veri zenginliğini artırma eğiliminde olduklarını göstermektedir. Katılımcı/çalışma grupları açısından yapılan incelemede, en fazla çalışmanın dokümanlar üzerinden gerçekleştirildiği görülmüştür. Bu durum, doküman analizi ve betimsel içerik analizinin sürdürülebilir kalkınma alanında yaygın olarak kullanıldığını göstermektedir. Ayrıca ortaokul öğrencileri, öğretmenler ve öğretmen adayları ile yapılan çalışmaların öne çıkması, sürdürülebilir kalkınma eğitiminde bu paydaş gruplarının kapsamlı biçimde ele alındığını göstermektedir. Bununla birlikte ilköğretim ve üniversite öğrencilerine yönelik çalışmaların daha sınırlı olması, bu grupları kapsayan araştırma sayısının artırılması gerektiğini işaret etmektedir. Literatürde de sürdürülebilir kalkınma eğitiminin farklı yaş gruplarındaki rollerinin incelenmesinin önemi vurgulanmaktadır (UNESCO, 2021; Leicht et al., 2022). Sonuç olarak, Türkiye’de sürdürülebilir kalkınma eğitimi alanında yapılan lisansüstü çalışmaların son yıllarda artış gösterdiği, ancak doktora düzeyindeki çalışmaların nispeten sınırlı olduğu belirlenmiştir. Nitel ve karma yöntemlerin daha fazla tercih edildiği bu alanda, farklı paydaş gruplarına yönelik ve nicel yöntemleri de içeren çalışmaların artırılması alana önemli katkı sağlayacaktır.

Kaynakça

- Acar, H. (2021). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarına yönelik sürdürülebilir kalkınma eğitimi önerisi* (Yayın no:673549). [Yüksek lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Akgümüş, Ö. (2024). *Sürdürülebilir kalkınma konusunda argümantasyon tabanlı öğretimin öğrencilerin eleştirel düşünme ve akademik başarıları üzerine etkisi* (Yayın no:873580). [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Altay, P. (2025). *Sınıf öğretmenlerinin sürdürülebilir kalkınma için eğitimde öz yeterlik inançlarının incelenmesi* (Yayın no:967957). [Yüksek lisans tezi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Altinel, T.Z. (2024). *Stem yaklaşımına dayalı sürdürülebilir kalkınma eğitiminin 5.sınıf öğrencilerinin tutum ve davranışlarına etkisinin incelenmesi* (Yayın no:911005). [Doktora tezi, Erciyes Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Arslan, Y.S. (2021). *Sürdürülebilir kalkınma amaçlarının gerçekleştirilmesinde STEM yaklaşımı: Türk eğitim sistemi için politika önerisi*

(Yayın no:685870). [Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Asmawi, A., & Alam, M. S. (2024). Qualitative research: Understanding its underlying philosophies. *Forum for Philosophical Studies*, 2(1), 2836. <https://doi.org/10.59400/fps283>

Aydin, Z. (2024). *The relation of professional action competence in education for sustainable development (ESD) to sustainability teaching outcome expectancy, ESD value and teacher self-regulation* (Yayın no:886804). [Yüksek lisans tezi, Boğaziçi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Azrak, Y. (2022). *Sosyal bilgiler dersinde sürdürülebilir kalkınma: Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ve ortaokul öğrencilerinin görüşleri* (Yayın no:735882). [Doktora tezi, Anadolu Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Bakcak, S. (2024). *Üniversite öğrencilerinin bireysel yenilikçilik, sosyal girişimcilik algıları ile sürdürülebilir kalkınma farkındalıkları arasındaki ilişki ve bazı değişkenlere göre incelenmesi* (Yayın no:854460). [Doktora tezi, Fırat Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Barth, M., Michelsen, G., & Rieckmann, M. (2023). *Sustainability in higher education: Perspectives and practices across European institutions. Journal of Education for Sustainable Development*, 17(2), 89–108.

Bıçer, B. (2024). *Steam yaklaşımının mesleki ve teknik lise öğrencilerinin sürdürülebilir kalkınma anlayışlarına ve sanata ilişkin görüşlerine etkisinin incelenmesi* (Yayın no:886900). [Yüksek lisans tezi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Bıçer, R. (2021). *Öğretmen eğitiminde sürdürülebilir kalkınma eğitiminin yeri ve önemi* (Yayın no:687266). [Yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Bilal, E. (2024). *Beden eğitimi öğretmenlerinin sürdürülebilir kalkınma için eğitim'e yönelik özyeterlik inançlarının belirlenmesi: Diyarbakır il örneği* (Yayın no:890652). [Yüksek lisans tezi, Mardin Artuklu Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Bilge, E. (2025). *2024 sosyal bilgiler öğretim programı becerileri kapsamında Birleşmiş Milletler 2030 sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin incelenmesi* (Yayın no:977139). [Yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Boncukçu, G. (2020). *Sürdürülebilir kalkınma konusunda probleme dayalı öğrenme modelinin ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin çevre okuryazarlığı, problem çözme ve öz düzenleme becerilerine etkisi* (Yayın no:675091). [Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Boran, Y. (2024). *Sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda biyoçeşitlilik ve biyokaçakçılık konularına yönelik eğitim içerikleri ve uygulamalarının değerlendirilmesi* (Yayın no:897719). [Yüksek lisans tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Bramwell, A., Henneberry, J., & Frischtak, C. (2021). Trends in sustainability research in graduate education. *Sustainability Science*, 16(5), 1125–1140.

Cenberlitaş, D.D. (2024). *Fen bilimleri ders kitaplarında yer alan çevre konularının sürdürülebilir kalkınma hedefleri, araştırma sorgulamaya dayalı öğrenme ve bilimsel süreç becerileri açısından incelenmesi* (Yayın no:856360). [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Dal, Ş. (2020). *Fen bilimleri öğretmenlerinin sürdürülebilir kalkınma farkındalıklarının ve görüşlerinin belirlenmesi* (Yayın no:642481). [Yüksek lisans tezi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

De Villiers, C., Kuruppu, S. ve Dissanayake, D. (2021). A (New) Role For Business-Promoting The United Nations' Sustainable Development Goals Through The Internet Of Things Nd Blockchain Technology. *Journal of business research*, 15(1), 598-609. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2020.11.066>

Doğan, M. (2022). *Kimya eğitiminde sürdürülebilir kalkınma ve yeşil kimya üzerine yapılan çalışmaların bibliyometrik analizi* (Yayın no:752201). [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Dursun, B. (2022). *8.sınıf fen bilimleri dersi sürdürülebilir kalkınma ünitesinin yaratıcı drama yöntemi ile öğretiminin öğrencilerin fen tutumu ve sosyal becerilerinin gelişimine etkisi* (Yayın no:726256). [Yüksek lisans tezi, Bartın Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Dündar, R & Biçer, R. (2024). Türkiye’de sürdürülebilir kalkınma ile ilgili eğitim öğretim alanında hazırlanan lisansüstü çalışmaların incelenmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(4), 1917-1940. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2024.-1415088>

Ekinci, B. S. (2021). *Ortaokul öğrencileri için sürdürülebilir kalkınma eğitime yönelik bir modül geliştirme çalışması* (Yayın no:699992). [Doktora tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Erdoğan, B. (2025). *Ortaokul fen bilimleri ders kitapları ve EBA ders içeriklerinin sürdürülebilir kalkınma hedefleri açısından incelenmesi ve öğretmen görüşlerinin belirlenmesi* (Yayın no:947123). [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Erikan, D. (2020). *Sanat eğitiminde görsel kültür kuramı ve sürdürülebilir kalkınma eğitimi bağlamında bir eylem araştırması* (Yayın

no:616232). [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Filho, W. L. (2020). *Education for sustainable development goals: Challenges, achievements and future prospects*. Springer.

Flick, U. (2022). *The SAGE Handbook of Qualitative Data Collection* (1st ed.). SAGE Publications.

Geyik, N. (2025). *Sosyal bilgilerde sürdürülebilir kalkınma ile ilgili becerileri kazandırmada infografiklerden yararlanma* (Yayın no:939345). [Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Given, L. M. (2023). *The SAGE Encyclopedia of Qualitative Research Methods* (2nd ed.). SAGE Publications.

Göcen, C. (2023). *Sürdürülebilir kalkınma amaçları ve coğrafya eğitimi* (Yayın no:793125). [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Gökşen, Ö. (2025). *Mühendislik tasarım süreci içeren sürdürülebilir kalkınma modülünün geliştirilmesi ve etkilerinin incelenmesi* (Yayın no:969057). [Yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Gorman, N. (2023). *Instructors' perceptions on the use of Sustainable Development Goals as topics in ELT* (Yayın no:796838). [Yüksek lisans tezi, Ufuk Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Güler, M.A. (2025). *Fen bilgisi eğitimi bağlamında sürdürülebilir kalkınma konusunda yapılan çalışmaların betimsel incelenmesi* (Yayın no:923116). [Yüksek lisans tezi, Giresun Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Güler, Ö. (2023). *Sosyal bilgiler 5. sınıf ders kitabının sürdürülebilir kalkınma amaçları bağlamında incelenmesi* (Yayın no:842690). [Yüksek lisans tezi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Gümüş, E.H. (2024). *Sosyal bilgiler ve fen bilgisi öğretmen adaylarının sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik metaforik algılarının karşılaştırılması* (Yayın no:884967). [Yüksek lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Güngör, Z. (2023). *Okul öncesi dönemdeki çocuklar için hazırlanmış resimli çocuk kitaplarının sürdürülebilir kalkınma amaçları açısından incelenmesi* (Yayın no:807268). [Yüksek lisans tezi, Aksaray Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Gürbüz, A. (2020). *Sınıf öğretmenlerinin sürdürülebilir kalkınma için eğitime yönelik öz-yeterlik inançlarının ve görüşlerinin belirlenmesi* (Yayın no:639739). [Yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Hazır, M. (2023). *7.sınıf öğrencilerinin su okuryazarlığının geliştirilmesinde sürdürülebilir kalkınma için eğitim bağlamında sistem düşüncesi becerilerinin kullanımı* (Yayın no:828776). [Yüksek lisans tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

İğsen, H. (2024). *The effectiveness of Social and Emotional Learning (SEL)-embedded Sustainable Development Goal 5 (SDG-5 Gender Equality) oriented teaching program on high school EFL students' SDG-5 awareness, SEL competencies and language development* (Yayın no:853315). [Yüksek lisans tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

İnam, Ö. B. (2024). *Öğretmen adaylarına yönelik sürdürülebilir kalkınma için eğitim programı geliştirme* (Yayın no:905642). [Doktora tezi, Ankara Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

İşık, B. (2021). *Sürdürülebilir kalkınma için çevre eğitimi olarak webquest uygulaması: Fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi* (Yayın no:837193). [Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Kaplan, S.E. (2023). *Content analysis of National High School Physics curriculum of Turkey and Physics course textbooks in terms of education for sustainable development* (Yayın no:830929). [Yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Karasu, B. C. (2024). *Biyomimikriye dayalı tasarım uygulamalarının 8. sınıf öğrencilerinin sürdürülebilir kalkınma konusundaki problem çözme algılarına ve sürdürülebilir çevreye yönelik tutumlarına etkisinin incelenmesi* (Yayın no:877028). [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Koç, Ö.P. (2023). *Sürdürülebilir kalkınma amaçları çerçevesinde kamu kesimi tarafından sağlanan finansmanın etkililiği: Türkiye'deki eğitim harcamaları üzerine bir araştırma* (Yayın no:774443). [Yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Koçulu, A. (2024). *Development and implementation of the sustainable development goals unit: Exploring students' systems thinking skills and ethical reasoning* (Yayın no:883004). [Doktora tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Korkmaz, Ş. (2025). *Sürdürülebilir kalkınma için eğitime yönelik lise öğrencilerinin görüşleri ve öğrenmeye etkisi: "Ekosistem ekolojisi ve güncel çevre sorunları" ünitesi örneği* (Yayın no:941803). [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Kurtoğlu, H. (2024). *Millî Eğitim Bakanlığı stratejik planlarının sürdürülebilir kalkınma amaçları bağlamında değerlendirilmesi* (Yayın no:971085). [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Kuruyer, D. (2025). *Öğretmen adaylarının küresel iklim değişikliği farkındalığı, sürdürülebilir kalkınma farkındalığı ve ekolojik vatandaşlık düzeyleri arasındaki ilişkinin modellenmesi* (Yayın no:953974). [Doktora tezi, Fırat Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Leicht, A., Heiss, J., & Byun, W. J. (2022). *Educating for the future we want: A framework for sustainability education*. UNESCO.

Lund, N. (2022). *Sustainable development goals in the IB primary years programme* (Yayın no:758910). [Yüksek lisans tezi, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Mertoğlu, S. (2024). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının evrensel fen okuryazarlıkları ile sürdürülebilir kalkınma farkındalıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayın no:884191). [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Nazlı, R. (2025). *Birleşmiş Milletler sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden toplumsal cinsiyet bağlamında bir analiz: Eğitim temalı filmler* (Yayın no:937811). [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Örsçelik, R. (2025). *Estonya doğa bilimleri dersi ve Türkiye fen bilimleri dersi öğretim programlarının çevresel sürdürülebilir kalkınma hedeflerine göre karşılaştırılması* (Yayın no:970272). [Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Özdomanlı, İ. (2023). *Kavram karikatürleri kullanımının 8. sınıf öğrencilerinin sürdürülebilir kalkınma konusuna yönelik tutumlarına ve akademik başarılarına etkisi* (Yayın no:821325). [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Özsoy, A. (2021). *Öğretmen adaylarının sürdürülebilir kalkınma farkındalıklarının incelenmesi* (Yayın no:658178). [Yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Saad, N. (2024). *Education for sustainable development (ESD):implementations in higher education and challenges* (Yayın no:884973). [Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Sachs, D.J., Lafortune, G. ve Fuller, G. (2024). *Sustainable Development Report 2024:The SDGs and the UN Summit of the Future*. United Nations Sustainable Development Solutions Network (SDSN). <https://files.unsdsn.org/sustainable-development-report-2024.pdf>

Sandal, F. (2024). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının sürdürülebilir kalkınma eğitiminde dijital hikâye kullanımına yönelik deneyimleri* (Yayın no:911195). [Yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Sekecek, G.G. (2024). *Okul öncesi öğretmen adaylarının sürdürülebilir kalkınma hedefleri ve liderlik uygulamalarına yönelik görüşlerinin incelenmesi* (Yayın no:887139). [Yüksek lisans tezi, Kastamonu Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Sterling, S. (2022). *Transformative learning and sustainability: Sketching the conceptual ground*. Routledge.

Tavacı, S. (2025). *Global awareness in English language teaching: A comparative study within the context of sustainable development goals* (Yayın no:967958). [Yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Tekin, Z. (2021). *Sürdürülebilir kalkınma için eğitime yönelik olarak öğretmenlerin değer ve inançlarının incelenmesi* (Yayın no:668505). [Yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Tilbury, D. (2019). *Education for Sustainable Development: An Expert Review of Processes and Learning*. UNESCO.

Tıkışoğlu, S. (2023). *Çevre eğitimi kapsamında tasarım tabanlı öğrenme yaklaşımıyla hazırlanan etkinliklerin öğretmen adaylarının çevre okuryazarlığına, sürdürülebilir kalkınma görüşlerine ve epistemik inançlarına etkisi* (Yayın no:796130). [Yüksek lisans tezi, Kastamonu Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Toklu, M. (2025). *Sürdürülebilir kalkınma amaçları bağlamında sosyal bilgiler* (Yayın no:968648). [Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Torun, T.K. (2024). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının sürdürülebilir kalkınma farkındalıklarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* (Yayın no:853615). [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Turan Bal, R. (2025). *Türkiye ve Hollanda'nın kimya öğretmenliği programlarında sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin analizi ve karşılaştırılması* (Yayın no:969584). [Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Türk, S.M. (2022). *Okul öncesi öğretmen adaylarının sürdürülebilir kalkınma farkındalıklarının incelenmesi* (Yayın no:753709). [Yüksek lisans tezi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Uçar, D. (2024). *UbD temelli sürdürülebilir kalkınma eğitiminin lise öğrencilerinin sürdürülebilir kalkınma farkındalıkları ve küresel sosyal sorumluluk düzeylerine etkisinin incelenmesi* (Yayın no:876396). [Yüksek lisans tezi, Bahçeşehir Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

UNESCO. (2021). *Education for sustainable development: A roadmap for implementation*. UNESCO Publishing.

Wright, T. S. A. (2021). *Sustainability in higher education: Stories and strategies for transformation*. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 22(3), 34–56.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (12. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, H. (2024). *Fen bilimleri öğretmenlerinin sürdürülebilir kalkınma kavramı ve bu kavramın öğretime yönelik görüşlerinin incelenmesi* (Yayın no:863009). [Yüksek lisans tezi, Trabzon Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Zalim, M.R. (2024). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sürdürülebilir kalkınma farkındalıklarının belirlenmesi* (Yayın no:892433). [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.

References

Acar, H. (2021). *A proposal for education for sustainable development for prospective social studies teachers* (Publication No. 673549) [Master's thesis, Akdeniz University]. YÖK National Thesis Center.

Akgumus, O. (2024). *The effect of argumentation-based teaching on students' critical thinking and academic achievement regarding sustainable development* (Publication No. 873580) [Master's thesis, Ondokuz Mayıs University]. YÖK National Thesis Center.

Altay, P. (2025). *Examining classroom teachers' self-efficacy beliefs for education for sustainable development* (Publication No. 967957) [Master's thesis, Agri Ibrahim Cecen University]. YÖK National Thesis Center.

Altinel, T. Z. (2024). *The effect of STEM-based sustainable development education on 5th grade students' attitudes and behaviors* (Publication No. 911005) [Doctoral dissertation, Erciyes University]. YÖK National Thesis Center.

Arslan, Y. S. (2021). *STEM approach in achieving sustainable development goals: A policy proposal for the Turkish education system* (Publication No. 685870) [Doctoral dissertation, Hacettepe University]. YÖK National Thesis Center.

Asmawi, A., & Alam, M. S. (2024). Qualitative research: Understanding its underlying philosophies. *Forum for Philosophical Studies*, 2(1), 28–36. <https://doi.org/10.59400/fps283>

Aydin, Z. (2024). *The relationship of professional action competence in education for sustainable development (ESD) to sustainability teaching outcome expectancy, ESD value, and teacher self-regulation* (Publication No. 886804) [Master's thesis, Bogazici University]. YÖK National Thesis Center.

Azrak, Y. (2022). *Sustainable development in social studies: Views of social studies teachers and middle school students* (Publication No. 735882) [Doctoral dissertation, Anadolu University]. YÖK National Thesis Center.

Bakcak, S. (2024). *The relationship between university students' individual innovativeness, social entrepreneurship perceptions, and sustainable development awareness: An analysis according to some variables* (Publication No. 854460) [Doctoral dissertation, Firat University]. YÖK National Thesis Center.

Barth, M., Michelsen, G., & Rieckmann, M. (2023). Sustainability in higher education: Perspectives and practices across European institutions. *Journal of Education for Sustainable Development*, 17(2), 89–108.

Bicer, B. (2024). *The effect of STEAM approach on vocational and technical high school students' understanding of sustainable development and their views on art* (Publication No. 886900) [Master's thesis, Karamanoğlu Mehmetbey University]. YÖK National Thesis Center.

Bicer, R. (2021). *The place and importance of education for sustainable development in teacher education* (Publication No. 687266) [Master's thesis, Firat University]. YÖK National Thesis Center.

Bilal, E. (2024). *Determining physical education teachers' self-efficacy beliefs toward education for sustainable development: The case of Diyarbakir* (Publication No. 890652) [Master's thesis, Mardin Artuklu University]. YÖK National Thesis Center.

Bilge, E. (2025). *Examining the United Nations 2030 sustainable development goals within the 2024 social studies curriculum skills* (Publication No. 977139) [Master's thesis, Uludag University]. YÖK National Thesis Center.

Boncukcu, G. (2020). *The effect of problem-based learning model on 8th grade middle school students' environmental literacy, problem-solving, and self-regulation skills regarding sustainable development* (Publication No. 675091) [Master's thesis, Mersin University]. YÖK National Thesis Center.

Kurtoglu, H. (2024). *Evaluation of the Ministry of National Education strategic plans in the context of sustainable development goals* (Publication No. 971085) [Master's thesis, Gazi University]. YÖK National Thesis Center.

Kuruyer, D. (2025). *Modeling the relationship between prospective teachers' global climate change awareness, sustainable development awareness, and ecological citizenship levels* (Publication No. 953974) [Doctoral dissertation, Firat University]. YÖK National Thesis Center.

Leicht, A., Heiss, J., & Byun, W. J. (2022). *Educating for the future we want: A framework for sustainability education*. UNESCO.

Lund, N. (2022). *Sustainable development goals in the IB Primary Years Programme* (Publication No. 758910) [Master's thesis, Ihsan Dogramaci Bilkent University]. YÖK National Thesis Center.

Mertoglu, S. (2024). *Examining the relationship between prospective science teachers' universal science literacy and sustainable development awareness* (Publication No. 884191) [Master's thesis, Pamukkale University]. YÖK National Thesis Center.

Nazli, R. (2025). *An analysis of the United Nations sustainable development goals in the context of gender: Education-themed films* (Publication No. 937811) [Master's thesis, Gazi University]. YÖK National Thesis Center.

Orselik, R. (2025). *Comparison of Estonian science curriculum and Turkish science curriculum in terms of environmental sustainable development goals* (Publication No. 970272) [Master's thesis, Mersin University]. YÖK National Thesis Center.

Ozdomanli, I. (2023). *The effect of using concept cartoons on 8th grade students' attitudes and academic achievements regarding sustainable development* (Publication No. 821325) [Master's thesis, Gazi University]. YÖK National Thesis Center.

Ozsoy, A. (2021). *Examining prospective teachers' awareness of sustainable development* (Publication No. 658178) [Master's thesis, Firat University]. YÖK National Thesis Center.

Saad, N. (2024). *Education for sustainable development (ESD): Implementations in higher education and challenges* (Publication No. 884973) [Master's thesis, Sakarya University]. YÖK National Thesis Center.

Sachs, D. J., Lafortune, G., & Fuller, G. (2024). *Sustainable Development Report 2024: The SDGs and the UN Summit of the Future*. United Nations Sustainable Development Solutions Network (SDSN). <https://files.unsdsn.org/sustainable-development-report-2024.pdf>

Sandal, F. (2024). *Prospective science teachers' experiences of using digital storytelling in sustainable development education* (Publication No. 911195) [Master's thesis, Erciyes University]. YÖK National Thesis Center.

Sekecek, G. G. (2024). *Examining the views of preschool teacher candidates on sustainable development goals and leadership practices* (Publication No. 887139) [Master's thesis, Kastamonu University]. YÖK National Thesis Center.

Sterling, S. (2022). *Transformative learning and sustainability: Sketching the conceptual ground*. Routledge.

Tavaci, S. (2025). *Global awareness in English language teaching: A comparative study within the context of sustainable development goals* (Publication No. 967958) [Master's thesis, Uludag University]. YÖK National Thesis Center.

Tekin, Z. (2021). *Examining teachers' values and beliefs toward education for sustainable development* (Publication No. 668505) [Master's thesis, Bursa Uludag University]. YÖK National Thesis Center.

Tilbury, D. (2019). *Education for sustainable development: An expert review of processes and learning*. UNESCO.

Tikisoğlu, S. (2023). *The effects of activities prepared with a design-based learning approach in environmental education on prospective teachers' environmental literacy, sustainable development views, and epistemic beliefs* (Publication No. 796130) [Master's thesis, Kastamonu University]. YÖK National Thesis Center.

Toklu, M. (2025). *Social studies in the context of sustainable development goals* (Publication No. 968648) [Master's thesis, Afyon Kocatepe University]. YÖK National Thesis Center.

Torun, T. K. (2024). *Examining prospective science teachers' awareness of sustainable development according to various variables* (Publication No. 853615) [Master's thesis, Necmettin Erbakan University]. YÖK National Thesis Center.

Turan Bal, R. (2025). *Analysis and comparison of sustainable development goals in chemistry teacher education programs in Turkey and the Netherlands* (Publication No. 969584) [Master's thesis, Hacettepe University]. YÖK National Thesis Center.

Turk, S. M. (2022). *Examining preschool teacher candidates' awareness of sustainable development* (Publication No. 753709) [Master's thesis, Kırşehir Ahi Evran University]. YÖK National Thesis Center.

Ucar, D. (2024). *The effects of UbD-based sustainable development education on high school students' sustainable development awareness and global social responsibility levels* (Publication No. 876396) [Master's thesis, Bahcesehir University]. YÖK National Thesis Center.

UNESCO. (2021). *Education for sustainable development: A roadmap for implementation*. UNESCO Publishing.

Wright, T. S. A. (2021). *Sustainability in higher education: Stories and strategies for transformation*. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 22(3), 34–56.

Yildirim, A., & Simsek, H. (2021). *Qualitative research methods in social sciences* (12th ed.). Ankara: Seckin Publishing.

Yildiz, H. (2024). *Prospective science teachers' views on the concept of sustainable development and its teaching* (Publication No. 863009) [Master's thesis, Trabzon University]. YÖK National Thesis Center.

Zalim, M. R. (2024). *Determining prospective social studies teachers' awareness of sustainable development* (Publication No. 892433) [Master's thesis, Gazi University]. YÖK National Thesis Center.

Dursun Bushra

PhD Student, Gazi University, Ankara, Turkey

AN EXAMINATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT INITIATIVES IN THE FIELD OF EDUCATION IN TURKEY BETWEEN 2020 AND 2025

Abstract

The aim of this study is to examine postgraduate theses conducted in the field of education on sustainable development in Türkiye between the years 2020 and 2025. In the research, 60 postgraduate studies obtained from the Council of Higher Education (YÖK) National Thesis Center were examined, and these studies were analyzed using the content analysis method. According to the findings, when the distribution of the years in which the postgraduate studies were conducted is examined, it was concluded that the highest number of studies were carried out in 2024. In terms of the type of studies, it is noteworthy that master's theses constitute the majority. When the distribution of universities where the postgraduate studies were conducted is examined, Gazi University, Fırat University, and Mersin University stand out as the leading institutions, respectively. An examination of the research methods reveals that the studies were predominantly conducted using qualitative methods. However, mixed-method and quantitative studies were also used to a considerable extent. When the

studies are examined according to participants/study groups, they are generally concentrated on middle school students, teachers, and pre-service teachers. In this context, a notable emphasis on document analysis was also observed. According to the results of the research, although there has been an increasing trend in studies conducted in Türkiye between 2020 and 2025, doctoral-level studies remain limited, indicating a need for more research at the doctoral level. The preference for qualitative studies and the frequent use of documents within this scope indicate that sustainable development has been examined in depth and that individual perceptions and experiences have been comprehensively addressed. It is recommended that future studies be conducted with different sample groups, in different fields, and with greater use of quantitative methods.

Keywords: sustainable development, education, qualitative research, research participants, mixed methods

Дурсун Бушра

PhD докторант, Гази университеті, Анкара, Түркия

2020-2025 ЖЫЛДАР АРАЛЫҒЫНДА ТҮРКИЯДАҒЫ БІЛІМ БЕРУ САЛАСЫНДАҒЫ ТҰРАҚТЫ ДАМУ БАСТАМАЛАРЫНА САРАПТАМА

Аңдатпа

Бұл зерттеудің мақсаты-2020-2025 жылдар аралығында Түркияда тұрақты даму бойынша білім беру саласында жүргізілген жоғары оқу орнынан кейінгі диссертацияларды зерттеу. Зерттеу Барысында Жоғары Білім Кеңесінің (ҰДО) Ұлттық Диссертациялық Орталығынан алынған 60 аспирантура зерттелді және бұл зерттеулер мазмұнды талдау әдісі арқылы талданды. Нәтижелерге сәйкес, аспирантурада оқу жылдарының бөлінуі қарастырылған кезде, ең көп зерттеулер 2024 жылы жүргізілді деген қорытындыға келді. Зерттеу түрі бойынша магистрлік диссертациялардың көпшілікті құрайтыны назар аудартады. Аспирантура жүргізілген университеттердің таралуы қарастырылған кезде Гази Университеті, Фырат Университеті және Мерсин Университеті сәйкесінше жетекші оқу орындары ретінде ерекшеленеді. Зерттеу әдістерін зерттеу көрсеткендей, зерттеулер негізінен сапалы әдістерді қолдану арқылы жүргізілген. Дегенмен, аралас әдістер мен сандық зерттеулер де айтарлықтай дәрежеде қолданылды. Зерттеулер қатысушыларға/оқу топтарына сәйкес зерттелгенде, олар негізінен орта мектеп оқушыларына, мұғалімдерге және қызмет көрсетуге дейінгі мұғалімдерге шоғырланады. Бұл тұрғыда құжаттарды талдауға ерекше назар аударылды. Зерттеу нәтижелеріне сәйкес, 2020-2025 жылдар аралығында Түркияда жүргізілген зерттеулердің өсу тенденциясы байқалғанымен, докторлық деңгейдегі зерттеулер шектеулі болып қала береді, бұл докторлық деңгейде

көбірек зерттеулер жүргізу қажеттілігін көрсетеді. Сапалы зерттеулерге басымдық беру және осы саладағы құжаттарды жиі пайдалану тұрақты дамудың терең зерттелгенін және жеке қабылдаулар мен тәжірибелердің жан-жақты қарастырылғанын көрсетеді. Болашақ зерттеулерді әр түрлі іріктеу топтарымен, әр түрлі салаларда және сандық әдістерді көбірек қолдана отырып жүргізу ұсынылады.

Кілт сөздер: тұрақты даму, білім беру, сапалы зерттеулер, зерттеу қатысушылары, аралас әдістер.